

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

ҚАРОР

**Дар бораи Қоидаҳои ташкили низоми тайёрии касбӣ,
такмили ихтисос ва бозомӯзии шахрвандони бекор**

Мутобиқи моддаи 21 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи мусоидат ба шуғли аҳоли" ва бо мақсади такмили чараёни рушди босамари захираҳои меҳнатӣ Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Қоидаҳои замимагардидаи ташкили низоми тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзии шахрвандони бекор тасдиқ карда шавад.

2. Вазорати меҳнат ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон роҳбарии методӣ ва иҷрои талаботи Қоидаҳои мазкурро таъмин намояд.

3. Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 4 март соли 2005 №94 "Дар бораи Қоидаҳои ташкили низоми тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзии шахрвандони бекор" аз эътибор соқит доништа шавад.

Раиси

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ Раҳмон

**аз 1 августи соли 2008 № 373
ш. Душанбе**

Бо қарори Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 1 августи соли 2008 № 373
тасдиқ шудааст

**Қоидаҳои
ташкили низоми тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва
бозомӯзим шаҳрвандони бекор**

I. Муқаррароти умумӣ

1. Қоидаҳои ташкили низоми тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзии шаҳрвандони бекори (минбаъд Қоидаҳо) мазкур мутобиқи моддаи 21 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи мусоидат ба шуғли аҳоли" бо мақсади таъмини рушди захираҳои меҳнатӣ ва танзими босамари ташкили низоми тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзии шаҳрвандони бекор таҳия гардидааст.

2. Қоидаҳо фаъолияти мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатиро дар соҳаи мусоидат ба шуғли аҳоли (минбаъд, мақомоти давлатии шуғли аҳоли) дар самти тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзии шаҳрвандони бекор ва корҷӯянда танзим менамояд.

**II. Ташкили тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва
бозомӯзии шаҳрвандони бекор**

3. Мақомоти давлатии шуғли аҳоли ба тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзии шаҳрвандони бекор ва корҷӯяндагонро, ки бо сабаби надоштани ихтисоси зарурӣ ё гум кардани малакаи касбӣ дарёфт намудани кори мувофиқ ба онҳо имконнопазир гаштааст, инчунин муҳоҷирони меҳнатӣ ва шахсони хоҳиши муҳоҷирати меҳнатӣ карданро дошта, ки дорои малакаи касбӣ ва ихтисос намебошанд ё мехоҳанд ихтисоси худро мутобиқ ба талаботи бозори меҳнат тағйир диҳанд, фаро мегирад.

4. Маъҷубони бекор, шаҳрвандони бекор баъди гузаштани зиёда аз шаш моҳи бекорӣ, шаҳрвандони аз хизмати ҳарбӣ озодшуда ва ҳамсарони онҳо, аз муассисаҳои иҷроӣ ҷазои ҷиноӣ ё таъбаоти маҷбурӣ озодшуда, хатмкунандагони муассисаҳои таҳсилоти умумӣ, инчунин шаҳрвандоне, ки бори аввал кор меҷӯянд, пештар кор накардаанд ва ихтисос надоранд, ҳуқуқи афзалиятноки аз тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзӣ гузаштанро доранд.

5. Дар сурати пеш омадани зарурати чорӣ намудани технологияи нави истехсолӣ ва бо мақсади мутобиқ намудани тахассуси коргарон ба ин технология, аз ҷумла ҷиҳати пешгирии ихтисоршавӣ ва нигоҳдориҳои коргарон аз ихтисоршавии оммавӣ, мақомоти давлатии шуғли аҳоли дар асоси шартнома бо корфармо мставонанд барои чунин коргарон курси такмили ихтисосро аз ҳисоби маблағи корфармо ташкил намояд.

6. Мақомоти давлатии шуғли аҳоли тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзиро тавассути Муассисаи давлатии "Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон", амалӣ менамояд.

7. Тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзӣ дар асоси роҳхати мақомоти давлатии шуғли аҳолии маҳали зисти доимӣ (минбаъд, мақомоти маҳаллии шуғли аҳоли) дар Муассисаи давлатии "Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон" ва филиалҳои он, марказҳои таълимии мақомоти давлатии шуғли аҳоли, муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ ва дигар муассисаҳои таълимие, ки оид ба пешбурди раванди таълими касбӣ дорои иҷозатнома мебошанд, мувофиқи шартнома ба роҳ монда мешавад.

8. Давомнокии курсҳои тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзӣ аз мундариҷа ва барномаи таълимии ин курсҳо вобаста буда, мӯҳлати ниҳии он то 1 сол муқаррар карда мешавад.

9. Шаҳрвандон ба курсҳои тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзӣ дар асоси ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи шахсият, шаҳодатнома дар бораи маълумот ва дар ҳолати зарурӣ бо пешниҳоди ҳадамоти роҳнамоии касбӣ фиристонида мешаванд.

10. Маслиҳати (роҳнамоии) касбӣ ба шаҳрвандоне, ки дар мақомоти шуғли аҳоли ҳамчун бекор ба қайд гирифта шуда, ба тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзӣ эҳтиёҷ доранд, ройгон дода мешавад.

11. Ба шаҳрванди бекор якчанд вариантҳои имконпазир ва дастраси интиҳоби касб, намуди фаъолият, шакл ва ҷои омӯзиш пешниҳод карда мешавад ва шаҳрванд ҳуқуқ дорад, ки варианти барои худ мувофиқро интиҳоб намояд.

12. Дар мақомоти маҳаллии шуғли аҳоли маҳзани маълумот оид ба ҷойҳои кори ҳоли, заминаҳои таълимӣ истехсолии муассисаҳои таълимӣ, шароити ташкили тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзии шаҳрвандони бекор таъсис дода шуда, мунтазам таҷдид мешаванд.

13. Тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзии шаҳрвандони бекор барои ҷойи кори муайян танҳо дар мавриди

мавҷуд будани шартномаи таъминкунӣ бо кор байни мақомоти маҳаллии шуғли аҳоли ва корфармоён, ки ҷои кориро кафолат медиҳанд, сурат мегирад.

14. Тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзӣ ба тариқи гурӯҳбандӣ сурат мегирад. Як гурӯҳи таълимӣ мутобиқи ихтисоси муайян бояд аз 10 то 20 нафарро ташкил намояд.

15. Тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзӣ дар доираи барномаҳои таълимӣ, стандарту меъёрҳои амалкунандаи таълими касбии калонсолон ва маводи методии мақомоти давлатии шуғли аҳоли, инчунин дигар марказҳои методии хизматрасони системаи таҳсилоти касбӣ, амалӣ гардонида мешавад.

16. Шаҳрвандоне, ки аз маҳалҳои дурдаст барои тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзӣ омадаанд, бо хобгоҳ таъмин карда мешаванд.

Дар мавриди набудани ҷойи хоб ё хобгоҳ, мақомоти давлатии шуғли аҳоли метавонад маблағи иҷораи ҷои истиқоматии муваққатиро дар доираи маблағҳои пешбинишуда пардохт намояд.

17. Ба шаҳрвандоне, ки ба тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзӣ фаро гирифта мешаванд, дар давраи таҳсил мутобиқи моддаи 29 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи мусоидат ба шуғли аҳоли" стипендия муқаррар карда мешавад.

18. Дар сурати аз муассисаи таълимӣ хориҷ намудани хонандагони курсҳои тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзӣ мақомоти маҳаллии шуғли аҳолии роҳхатдода огоҳ карда шуда, пардохти маблағи барои таҳсили ин касбомӯз ҷудокардашуда тибқи шартномаи тарафайн ба танзим дароварда мешавад.

19. Тайёрии касбӣ ва бозомӯзии шаҳрвандон тибқи тартиби муқарраршуда бо супоридани имтиҳон ё санҷиш (ҳимояи реферат, кори хатмкунӣ) ба итмом мерасад.

20. Барои қабули имтиҳон ва санҷиш комиссия таъсис дода мешавад, ки ба ҳайати он намояндаҳои мақомоти давлатии шуғли аҳоли, мутахассисони варзидаи корфармоён низ шомил карда мешаванд.

21. Ба хатмкунандагони имтиҳонҳо ё санҷишҳои курсҳои тайёрии касбӣ ва бозомӯзиро бомувафақият супорида ҳуҷҷати ягонаи намунаи давлатӣ – шаҳодатномаи тахассусӣ дода мешавад.

22. Баъди хатми курси тайёрии касбӣ ё бозомӯзӣ шаҳрванди бекор вазифадор аст барои таъминшавӣ бо кор дар мӯҳлати 10 рӯз ба мақомоти маҳаллии шуғли аҳолии ба курс роҳхатдода муроҷиат намояд.

23. Шаҳрвандоне, ки баъди хатми курсҳои тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзӣ бо ихтисоси нави гирифташон бо кор таъмин нашуданд, танҳо пас аз ду сол метавонанд такроран ба тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзӣ фиристода шаванд.

III. Маблағгузори тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзии шаҳрвандони бекор

24. Маблағгузори тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзӣ аз ҳисоби маблағҳои хусусияти мақсаднок доштаи суғуртаи иҷтимоии аҳоли, ки барои ҷорӣ намудани сиёсати давлатии шуғл пешбинӣ шудаанд, ба амал бароварда мешавад.

25. Хароҷоте, ки барои тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзӣ равона карда мешаванд, аз чунин қисмҳо иборатанд:

- музди меҳнати омӯзгорон, устоҳои таълимӣ ва мутахассисони муассисаи таълимӣ, ки ба раванди таълим ҷалб карда мешаванд;

- музди меҳнати ҳайати комиссияи имтиҳонии муассисаи таълимӣ;

- идрорпулии хонандагон, хароҷоти роҳ ва истиқоматии онҳо;

- хароҷоти истифодаи таҷҳизот, асбобҳо ва ашёҳои барои машғулиятҳои назариявӣ ва амалӣ зарур, инчунин таълими истеҳсолӣ;

- дигар хароҷоте, ки бевосита барои ташкили курсҳои тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзӣ мувофиқи шартномае, ки тибқи банди 7 Қоидаҳо баста мешаванд.

IV. Муқаррароти хотимаӣ

26. Мақомоти давлатии шуғли аҳоли доир ба фаъолияти худ дар самти тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзии шаҳрвандони бекор мувофиқи тартиботи муқарраршуда ба мақомоти дахлдор ҳисоботи оморӣ пешниҳод мекунанд.